

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

GRAĐANSKA KOMPETENCIJA I VOLONTERIZAM U KONTEKSTU EUROPSKOG OKVIRA KLJUČNIH KOMPETENCIJA ZA CJELOŽIVOTNO UČENJE

Zorana Uzelac, šef Odsjeka – stručni savjetnik

Grad Zagreb
Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom

EUROPSKA POVELJA O VOLONTERIZMU (1998.)

ODREĐUJE VOLONTERSKI RAD KAO:

djelatnost u interesu ljudi

*

djelatnost koja nije motivirana financijskim interesom

*

djelatnost koja se odvija na lokalnoj ili nacionalnoj razini

*

djelatnost koja je dragovoljna

*

djelatnost koja je miroljubiva

*

djelatnost koja je utemeljena na osobnoj motivaciji i slobodi izbora

*

djelatnost koja potiče aktivnu građansku ulogu na dobrobit zajednice

*

djelatnost koja potiče razvoj ljudskih potencijala

*

djelatnost koja poboljšava kvalitetu življenja na načelima solidarnosti

*

traganje za predodžbama društva nesigurne budućnosti

*

poticaj iskorištavanju poduzetničkih prigoda

*

osnova razvoja partnerskih odnosa između aktera sistema blagostanja

*

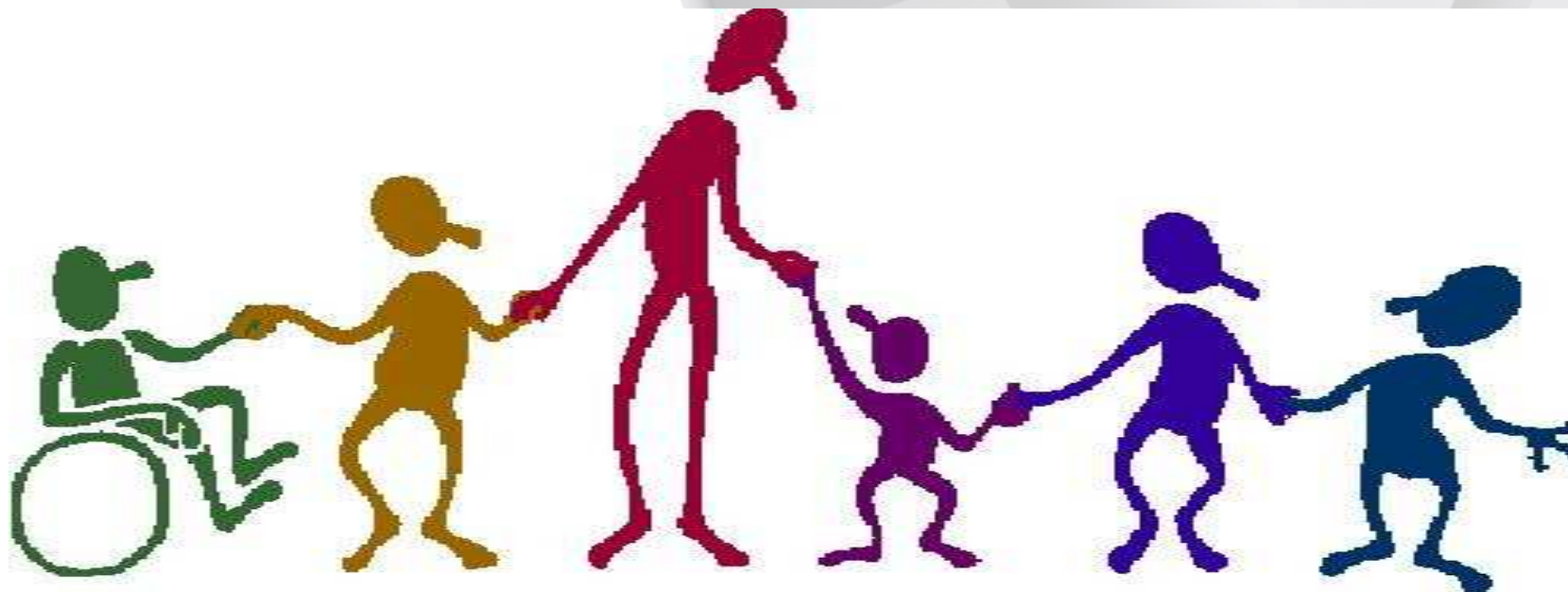
poticaj samoorganiziranja ljudi pri rješavanju problema

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Definicija nizozemske vlade:

“Volonterski rad je neplaćeni, slobodno izabran rad koji se obavlja u okviru organiziranih okolnosti, u korist drugih i / ili društva, a osobe koje izvršavaju te zadatke ne ovise o njima za vlastito uzdržavanje.”

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

ORGANIZIRANO VOLONTIRANJE U HRVATSKOJ

Dobrovoljni vatrogasci
Crveni križ
Izviđači
Udruge

ISTRAŽIVANJE GRADSKOG UREDA ZA SOCIJALNU ZAŠTITU I OSOBE S INVALIDITETOM 2001. GODINE

CILJ RADA:

Iznalaženje temeljnih demografskih obilježja (kronološka dob, spol i vrsta škole) srednjoškolskih zagrebačkih volontera i relacija tih obilježja prema njihovim iskustvima, stavovima i motivima vezanim za volontiranje.

Posebna pozornost bila je poklonjena volonterskom radu s osobama s invaliditetom.

HIPOTEZA:

Srednjoškolci različitog spola i različitih škola koje pohađaju, međusobno se razlikuju s obzirom na iskustva, stavove i motive glede volonterskog rada

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

- istraživanje na terenu putem anketnog upitnika
- reprezentativni uzorak zagrebačkih srednjoškolaca
- škole su birane prema području grada (sjever - jug; istok - zapad)
- dvije strukovne škole (Škola za medicinske sestre - Mlinarska i Ugostiteljsko turističko učilište - Kombolova) i dvije gimnazije (XV gimnazija – matematička – Jordanovac i gimnazija Lucijana Vranjanina – jezična - Malešnica)
- učenici drugog i trećeg razreda

Ujedinjeni narodi proglasili su 2001. Godinu Međunarodnom godinom volontera. Gradsko Poglavarstvo Grada Zagreba, Gradski ured za zdravstvo, rad i socijalnu skrb izradio je program pod nazivom "Razvoj i organiziranje volontiranja u Gradu Zagrebu". Ideja programa je razvijanje senzibiliteta prema dobrovoljnom radu što je ujedno put prema razvoju svakog civilnog društva.

Odgovorima na pitanja doprinjet ćete kvalitetnijoj provedbi programa kao i poticanju zakonskog određenja prema volonterima.

1. **Spol**
M Ž
2. **Godina rođenja** _____
2. **Jeste li već nešto čuli o volontiranju (dobrovoljnom radu)?**
DA NE
3. **Poznajete li nekoga tko volontira?**
DA NE
- 4a. **Jeste li već negdje volontirali?**
DA (gdje _____) NE
4. **Ako biste bili u mogućnosti volontirati, koja bi vam od navedenih područja bila najinteresantnija?**
 - prevođenje
 - uredski poslovi
 - rad na računalu
 - organizacijski poslovi (pr. organizacija predavanja, radionica i sl.)
 - rad s djecom
 - rad sa starijim osobama
 - rad sa hendikepiranim osobama
 - fizički rad
 - ekološki rad
 - nešto drugo: _____
5. **Smatrate li da volonteri trebaju biti nagrađeni za svoj rad?**
DA NE
6. **Koja bi vas od slijedećih nagrada najviše potaknula na volontiranje?**
 - popust na prijevozne karte
 - karte za kino
 - karte za kazališta
 - ulaznice za muzeje
 - ulaznice za Zagrebački velesajam
 - nešto drugo: _____
8. **Da li biste željeli saznati nešto više o volonterstvu?**
DA NE

H V A L A !

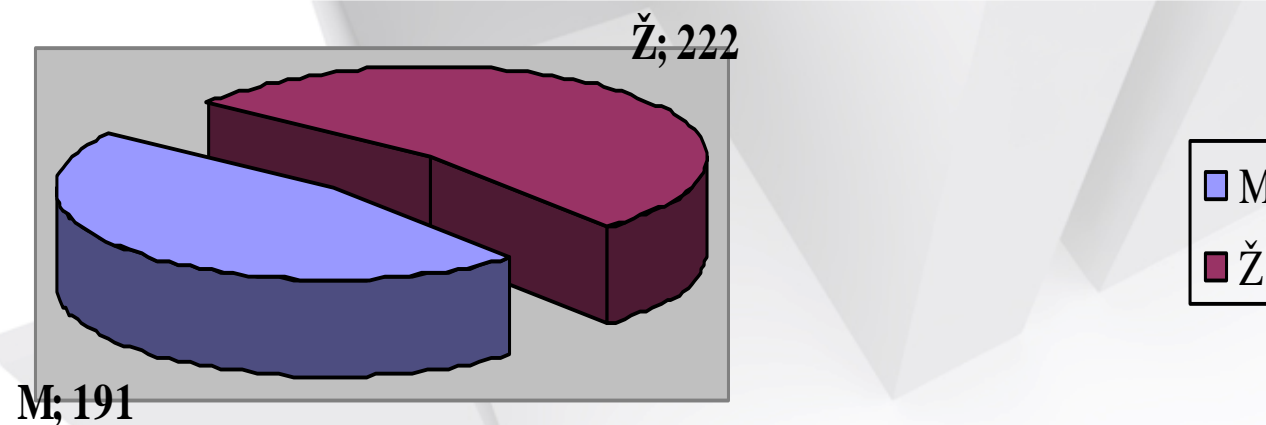

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

8 pitanja

21 varijabla (nominalnih vrijednosti)

Uzorak ispitanika obuhvaćao je ukupno 413 učenika srednjih škola u životnoj dobi od 15 do 19 godina života, od kojih su 54% su djevojke, a 46% mladići

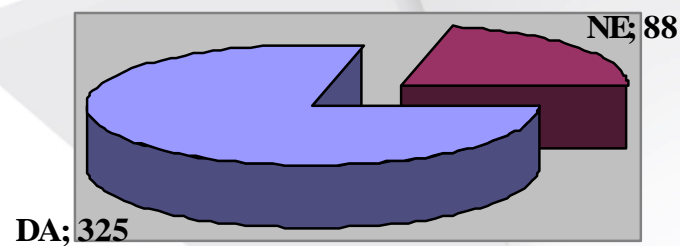

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Tablica 1: Informiranje o volontiranju

	aps.	%
DA	325	79%
NE	88	21%
UKUPNO	413	100%

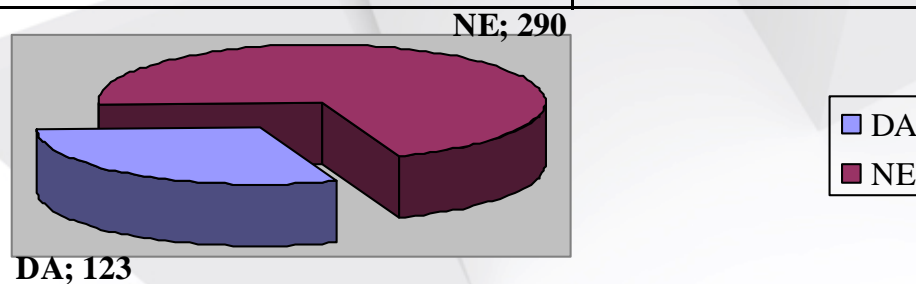

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Tablica 2: Poznavanje osobe koja volontira

	aps.	%
DA	123	30%
NE	290	70%
UKUPNO	413	100%

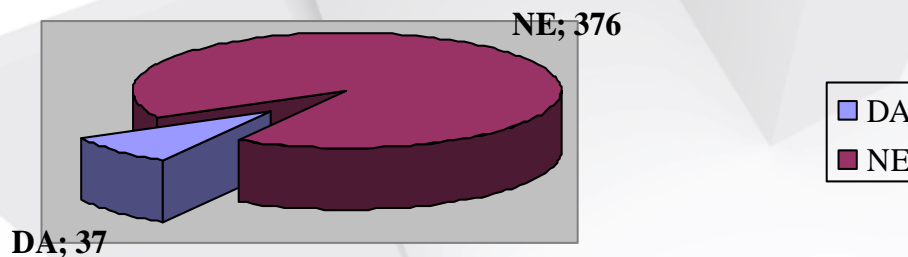

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Tablica 3: Iskustvo s volontiranjem

	aps.	%
DA	37	9%
NE	376	91%
UKUPNO	413	100%

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

**Tablica 4: Broj ispitanika koji su imali iskustva s volontiranjem –
usporedni prikaz po školama**

	aps.	%
MLINARSKA	10	27%
MALEŠNICA	10	27%
JORDANOVAC	9	24%
KOMBOLOVA	8	22%
UKUPNO	37	100%

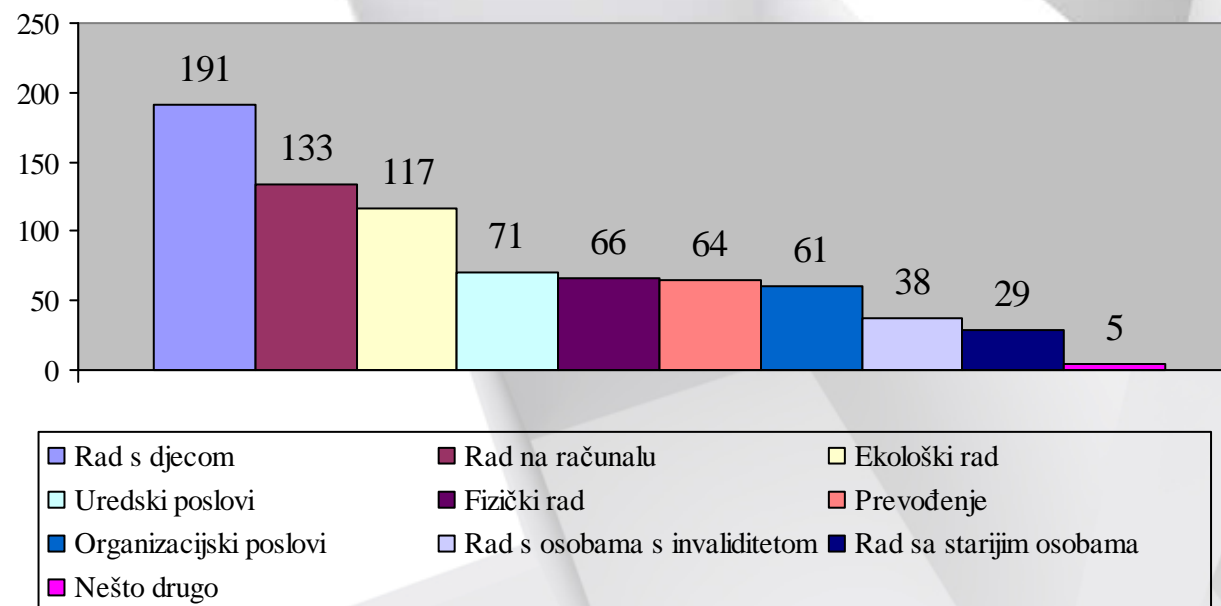
Tablica 5: Mogućnost volontiranja – vrste poslova

Agencija za odgoj i obrazovanje
Edu

	aps.
RAD SA DJECOM	191
RAD NA RAČUNALU	133
EKOLOŠKI RAD	117
UREDSKI POSLOVI	71
FIZIČKI RAD	66
PREVOĐENJE	64
ORGANIZACIJSKI POSLOVI	61
RAD SA OSOBAMA S INVALIDITETOM	38
RAD SA STARIJIM OSOBAMA	29
NEŠTO DRUGO	5

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

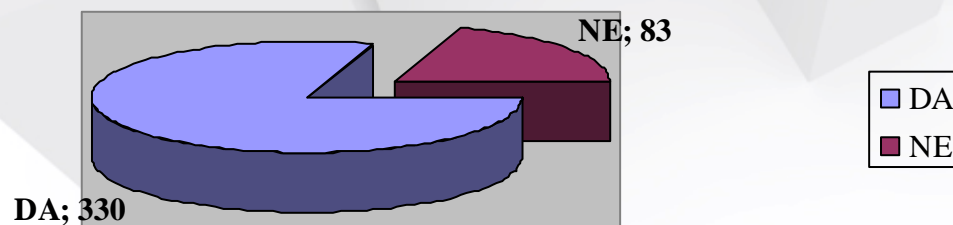

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Tablica 6: Nagrada za volonterski rad

	aps.	%
DA	330	80%
NE	83	20%
UKUPNO	413	100%

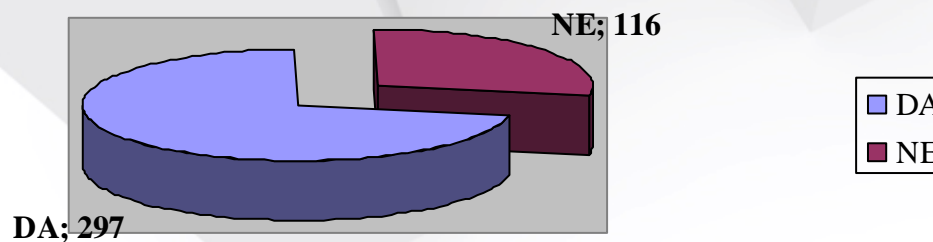

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Tablica 7: Želja za dobivanjem više informacija o volonterstvu

	aps.	%
DA	297	72%
NE	116	28%
UKUPNO	413	100%

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

srednjoškolci različitog spola i različitih škola koje pohađaju međusobno se razlikuju s obzirom na iskustva, stavove i motive glede volonterskog rada

Potvrđena je i sporedna hipoteza koja se odnosi samo na one ispitanike koji bi radili s osobama s invaliditetom, a koja glasi:

srednjoškolci koji pokazuju zanimanje za rad s osobe s invaliditetom osobama razlikuju se od svojih ostalih vršnjaka po spolu, vrsti škole te iskustvima, interesima i motivima za volontersku aktivnost

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

ISTRAŽIVANJA O VOLONTIRANJU U HRVATSKOJ

Istraživanje iz 2005. (Udruga GONG):

- 66% građana uopće ne razmišlja o volontiranju
- 23% razmišlja o volontiranju, ali ništa ne poduzima u vezi toga
- 5% građana tek razmišlja o volontiranju i voljelo bi volontirati
- samo 5% građana stvarno volontira

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

ZAKON O VOLONTERSTVU (NN 58/07)

donesen kako bi se osiguralo društveno okruženje povoljno za razvoj volonterstva, spriječile moguće zlouporabe, zaštitilo volontere i organizatore volontiranja te kako bi se na zakonskoj razini uredio položaj svih pravnih i fizičkih osoba uključenih u organizirano volontiranje

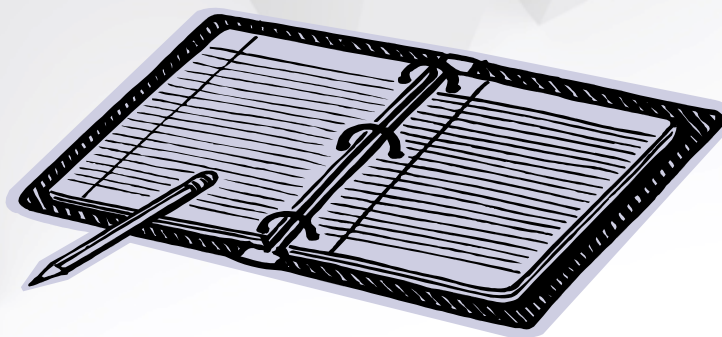
tijelo nadležno za provedbu Zakona o volonterstvu je
Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

STANJE PRIJE DONOŠENJA ZAKONA O VOLONTERSTVU

- Reguliralo se samo volontiranje pripravnika u ustanovama
- Volontiranje se u većini slučajeva nije stimuliralo
- Organizatorima volonterskih akcija bilo je teško definirati i urediti odnos s volonterima

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

CILJEVI:

- * Omogućiti jačanje volonterskih centara u Hrvatskoj
- * Upoznati djecu i mlade s vrijednostima volontiranja
- * Osigurati model institucionalnog priznavanja volonterskog rada
- * Uključiti ekonomske vrijednosti volonterskog rada u izračun BDP-a
- * Poticati i razvijati volonterske programe u institucijama
- * Podupirati unapređivanje znanja o volonterstvu putem istraživanja i izobrazbe

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

ŠTO PROPISUJE ZAKON O VOLONTERSTVU?

- Zakonom se uređuju osnovni pojmovi vezani za volontiranje, temeljna načela volontiranja, uvjeti volontiranja, prava i dužnosti volontera te organizatora volontiranja, uvjeti sklapanja ugovora o volontiranju, donošenje Etičkog kodeksa volontera, izdavanje potvrde o volontiranju, državna nagrada za volontiranje te nadzor nad izvršenjem Zakona
- volontiranje se prepoznaje i promiče kao aktivnost od interesa za Republiku Hrvatsku koja dovodi do poboljšanja kvalitete života, do aktivnog uključivanja osoba u društvena zbivanja te do razvoja humanijega i ravnopravnijega demokratskog društva
- * **Ulogu i značaj volontiranja potrebno je prenijeti djeci i mladima kroz školovanje u odgojno-obrazovnim ustanovama Republike Hrvatske**

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Volontiranjem se smatra dobrovoljno ulaganje osobnog vremena, truda, znanja i vještina kojima se obavljaju usluge ili aktivnosti za dobrobit druge osobe ili za opću dobrobit, a obavljaju ih osobe na način predviđen ovim Zakonom, bez postojanja uvjeta isplate novčane nagrade ili potraživanja druge imovinske koristi za obavljeno volontiranje, ako Zakonom nije drukčije određeno

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

- **Volonterka ili volonter** - poslovno sposobna osoba koja volontira u Republici Hrvatskoj, odnosno koja volontira u inozemstvu, sukladno važećim nacionalnim i međunarodnim propisima, ukoliko nije drukčije uređeno Zakonom
- **Maloljetna volonterka ili volonter** - osoba mlađa od 18 godina koja volontira u Republici Hrvatskoj, sukladno članku 12. Zakona (Načelo zaštite maloljetnih volontera)
- ***Volontiranje organizira organizator volontiranja***
 - Organizator volontiranja može biti svaka pravna osoba registrirana sukladno Zakonu o udrugama, Zakonu o zakladama i fundacijama i Zakonu o radu
 - Organizator volontiranja može biti i vjerska zajednica, javna ustanova, turistička zajednica i druga neprofitna pravna osoba koja organizira volontiranje sukladno odredbama ovoga Zakona
 - Državna tijela i tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave mogu biti organizatori volontiranja sukladno odredbama ovoga Zakona, drugim propisima i preuzetim međunarodnopravnim obvezama
- **Korisnica ili korisnik volontiranja** - fizička ili pravna osoba koja prima usluge volontera

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

TEMELJNA NAČELA VOLONTIRANJA

- Načelo zabrane diskriminacije volontera i korisnika volontiranja
- Načelo zaštite korisnika volontiranja
- Načelo zabrane iskorištavanja volontera
- Načelo zaštite maloljetnih volontera
- Odgoj za volontiranje
- Načelo zaštite osoba djelomično i potpuno lišenih poslovne sposobnosti
- Načelo besplatnosti volontiranja
- Načelo dobrovoljnosti i solidarnosti volontiranja
- Načelo transnacionalnosti volontiranja

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

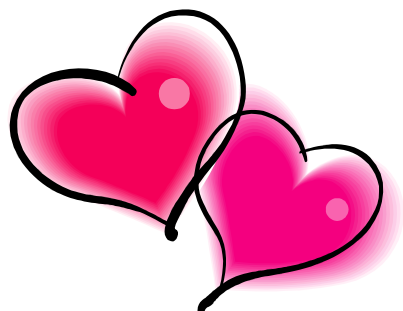
*** Nacionalni odbor za razvoj volonterstva**

*** Etički kodeks volontera**

*** Državna nagrada za volontiranje**

*** ugovor o volontiranju**

*** volonterska knjižica**

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

GRAD ZAGREB

- organizacije civilnog društva najjasnije mogu izraziti potrebe, zahtjeve i očekivanja društvene grupe čije interese zastupaju, a najvećim dijelom i okupljaju volontere
- oko 8 000 registriranih udruga u Zagrebu
- pretpostavka da okupljaju barem upola manje volontera

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

VOLONTERI U AKTIVNOSTIMA GRADA ZAGREBA

- * **Međunarodna Konferencija zdravih gradova održana 15. – 18. listopada 2008. povodom 20. obljetnice Europskog Projekta “Zdravi gradovi”, domaćin: Grad Zagreb
sudjelovalo 156 volontera, ukupno više od 2 000 volonterskih sati**
- * **anketno istraživanje među mladima u Gradu Zagrebu vezano uz pitanje sigurnosti u studenom 2008. povodom Akcije senzibiliziranja javnosti za problem nasilja među djecom i mladima i jačanja sigurnosti na ulicama Grada Zagreba
sudjelovao 51 volonter, ukupno 178 volonterskih sati**
- * **prodaja i distribucija časopisa o beskućnicima, Akcija “Volonteri i beskućnici pale ulične svjetiljke” u prosincu 2008.,
sudjelovalo 34 volontera i 13 beskućnika**
- * **Projekt Gerontološkog centra u Domu za starije i nemoćne osobe Maksimir
stalno sudjelovanje 13 volontera**
- * **razmjena udžbenika za učenike osnovnih i srednjih škola na Zagrebačkom Velesajmu u rujnu 2009.,
sudjelovalo 15 volontera, ukupno 206 volonterskih sati**

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

PRIMJERI DOBRE PRAKSE

UČILIŠTE VOLONTER

Volonterski centar Zagreb i Grad Zagreb

PHARE 2006 Projekt u partnerstvu:
„Volonterski servis– za solidarnost i zajedništvo“

- * Stvaranje baze volontera i organizatora volontiranja
- * Grad Zagreb na on-line bazi Volonterskog centra Zagreb kao organizator volontiranja
 - * organiziranje volonterskih akcija:
 - *“Volontiranje starijih i za starije”*
 - *“Ušarenimo Dom za starije – Val pozitivne na Pešči”*
 - *“Volonteri i beskućnici pale ulične svjetiljke”*

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Knjigom do prijatelja

Predmetno područje: Opći stručni skupovi: III. Modul - UNAPREĐIVANJE RADA U ODGOJNO - OBRAZOVNIM USTANOVAMA KROZ RAZVOJ KLJUČNIH KOMPETENCIJA ZA CJELOŽIVOTNO UČENJE U KONTEKSTU HRVATSKOG KVALIFIKACIJSKOG OKVIRA (HKO) I EUROPSKOG KVALIFIKACIJSKOG OKVIRA (EQF), Zagreb 20.-21.05.2010.

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Tjedan udruga

Predmetno područje: Opći stručni skupovi: III. Modul - UNAPREĐIVANJE RADA U ODGOJNO - OBRAZOVNIM USTANOVAMA KROZ RAZVOJ KLJUČNIH KOMPETENCIJA ZA CJELOŽIVOTNO UČENJE U KONTEKSTU HRVATSKOG KVALIFIKACIJSKOG OKVIRA (HKO) I EUROPSKOG KVALIFIKACIJSKOG OKVIRA (EQF), Zagreb 20.-21.05.2010.

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

“Za još ljepši grad”

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

“Međunarodni dan obitelji”

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

NAJJAČA KARIKA?

VOLONTERI

stručni, **značajna pomoć**, **prijatelji**, nositelji mnogih aktivnosti
projekata

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

2011

05. Prosinca *Međunarodni dan volontera*

Predmetno područje: Opći stručni skupovi: III. Modul - UNAPREĐIVANJE RADA U ODGOJNO - OBRAZOVNIM USTANOVAMA KROZ RAZVOJ KLJUČNIH KOMPETENCIJA ZA CJELOŽIVOTNO UČENJE U KONTEKSTU HRVATSKOG KVALIFIKACIJSKOG OKVIRA (HKO) I EUROPSKOG KVALIFIKACIJSKOG OKVIRA (EQF), Zagreb 20.-21.05.2010.

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

*Usvajanjem novih znanja putem volontiranja do
građanske kompetencije*

**MI JESMO ONO ŠTO
DAJEMO DRUGIMA!**

Hvala na pažnji!